

SPORAZUM između Europske unije i Ukrajine o cestovnom prijevozu tereta

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu „Unija”,

s jedne strane,

i

UKRAJINA,

s druge strane,

dalje u tekstu pojedinačno „stranka” ili zajedno „stranke”,

UVAŽAVAJUĆI teške poremećaje prometnog sektora u Ukrajini uslijed agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine,

PREPOZNAJUĆI nedostupnost uobičajenih prometnih pravaca u regiji i hitnu potrebu da se zaštite opskrbeni lanci i sigurnost opskrbe hranom upotrebom alternativnih cestovnih pravaca, osobito za prijevoz žitarica, goriva, prehrambenih proizvoda i druge robe iz Ukrajine u Uniju,

ŽELEĆI poduprijeti ukrajinsko društvo i gospodarstvo dopuštajući prijevoznicima u cestovnom prijevozu tereta iz Unije i Ukrajine da obavljaju prijevoz tereta na državno područje Ukrajine i preko njega u Uniju i obrnuto kada je to potrebno,

IMAJUĆI NA UMU da postojeći sustav koji se temelji na ograničenom broju dozvola država članica ukrajinskim prijevoznicima u cestovnom prijevozu tereta ne omogućuje fleksibilnost koja im je potrebna da povećaju opseg svojeg poslovanja preko Unije i s Unijom,

ODLUČNE osigurati da u budućnosti uvjeti pristupa tržištu cestovnog prijevoza robe između stranaka koji su trenutačno dostupni cestovnim prijevoznicima s poslovnim nastanom u bilo kojoj od stranaka ni u kojem slučaju neće biti restriktivniji u usporedbi s trenutačnim stanjem,

ODLUČNE pomoći ukrajinskom gospodarstvu liberalizacijom tranzita i bilateralnog međunarodnog prijevoza između Unije i Ukrajine kako bi se omogućio potreban prijevoz robe te objema strankama dala ista uzajamna prava na obavljanje tranzita i bilateralnog međunarodnog prijevoza između Unije i Ukrajine

IMAJUĆI NA UMU da se člankom 136. Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum o pridruživanju”) predviđa koordinirana i postupna liberalizacija prometa između stranaka i navodi da bi uvjete za tu svrhu trebalo urediti posebnim sporazumima o cestovnom prometu,

ŽELEĆI da se na ovaj Sporazum primjenjuju odredbe poglavlja o rješavanju sporova iz Sporazuma o pridruživanju,

ŽELEĆI pružiti potporu ukrajinskim vozačima i olakšati iskorištavanje njihovih vještina i znanja stvaranjem uvjeta koji će im omogućiti da nastave koristiti svoje postojeće ukrajinske vozačke dozvole i svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti,

PREPOZNAJUĆI nemogućnost predviđanja trajanja učinka agresivnog rata Ukrajine na prometni sektor i infrastrukturu u Ukrajini, zbog čega se stranke najkasnije tri mjeseca prije isteka ovog Sporazuma trebaju savjetovati u okviru Zajedničkog odbora kako bi procijenile potrebu za njegovim obnavljanjem,

POTVRĐUJUĆI da će se Europskim sporazumom o radu posada vozila u međunarodnom cestovnom prijevozu (AETR) osigurati da se pri obavljanju prijevoza u okviru ovog Sporazuma poštuju radni uvjeti vozača i pošteno tržišno natjecanje te da se ne ugrožava sigurnost cestovnog prometa,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Ciljevi

1. Cilj je ovog Sporazuma privremeno olakšati cestovni prijevoz tereta između i preko područja Europske unije i državnog područja Ukrajine dodjelom dodatnih prava tranzita i prijevoza robe između stranaka prijevoznicima s poslovnim nastanom u jednoj od stranaka, uslijed agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i znatnih poremećaja koje taj rat uzrokuje za sve vrste prijevoza u zemlji.
2. Sporazum uključuje i mjere za lakše priznavanje isprava vozača.
3. Ovaj se Sporazum ne tumači na način da za učinak ima ublažavanje ili postroživanje uvjeta pristupa tržištu za usluge međunarodnog cestovnog prijevoza između stranaka u usporedbi sa stanjem na dan koji prethodi datumu stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ovaj se Sporazum primjenjuje na tranzit i međunarodni teretni cestovni prijevoz između stranaka uz naknadu i njime se ne dovodi u pitanje primjena pravila utvrđenih multilateralnim sustavom kvota Europske konferencije ministara prometa u okviru Međunarodnog prometnog foruma. Cestovni prijevoz robe unutar države članice Europske unije ili između država članica Europske unije nije obuhvaćen područjem primjene ovog Sporazuma. Tranzit preko područja druge stranke za prijevoz robe između trećih zemalja nije obuhvaćen ovim Sporazumom.
2. Ovim se Sporazumom utvrđuju i određene posebne odredbe o ispravama vozača.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „stranka poslovnog nastana” znači stranka u kojoj prijevoznik u cestovnom prijevozu tereta ima poslovni nastan;
2. „prijevoznik u cestovnom prijevozu tereta” znači svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja cestovni prijevoz robe u komercijalne svrhe s poslovnim nastanom u stranci u skladu s pravom te stranke i koju je ista stranka ovlastila za obavljanje međunarodnog prijevoza robe uz naknadu bilo motornim vozilima ili kombinacijom vozila;
3. „vozilo” znači motorno vozilo registrirano u jednoj od stranaka ili spojena kombinacija vozila, od kojih je barem motorno vozilo registrirano u jednoj od stranaka, koji se koriste isključivo za prijevoz tereta;
4. „tranzit” znači kretanje vozila na području stranke bez utovara ili istovara tereta koje obavlja prijevoznik u cestovnom prijevozu tereta s poslovnim nastanom u drugoj stranci;
5. „bilateralni međunarodni prijevoz” znači vožnje natovarenih vozila s područja stranke poslovnog nastana na područje druge stranke i obratno, s tranzitom ili bez tranzita preko državnog područja treće zemlje;
6. „isprave vozača” znači nacionalna dozvola za upravljanje vozilom, kao što je vozačka dozvola, kojom se dokazuju uvjeti pod kojima je vozač ovlašten za upravljanje vozilom u skladu s pravom stranke koja izdaje ispravu, ili svjedodžba o stručnoj osposobljenosti, vozačka kartica o kvalifikacijama ili bilo koja druga službena isprava kojom se dokazuje da njezin imatelj ima odgovarajuće kvalifikacije i osposobljavanje propisane pravom stranke koja izdaje ispravu koje su nužne za obavljanje djelatnosti vožnje pod sličnim uvjetima kao što su oni utvrđeni u članku 1. Direktive 2003/59/EZ ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL EU L 226, 10.9.2003., str. 4.).

Članak 4.

Pristup uslugama cestovnog prijevoza

Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta imaju pravo obavljati sljedeće djelatnosti cestovnog prijevoza tereta:

- (a) vožnje natovarenog vozila čija se mjesta polaska i mjesta dolaska nalaze na području dviju različitih stranaka, s tranzitom ili bez tranzita preko državnog područja treće zemlje;
- (b) vožnje natovarenog vozila s područja stranke poslovnog nastana na područje iste stranke, s tranzitom preko područja druge stranke;
- (c) vožnje natovarenog vozila s područja ili u područje stranke poslovnog nastana u treću zemlju, s tranzitom preko područja druge stranke;
- (d) vožnje nenatovarenog vozila u vezi s vožnjama iz točaka (a), (b) i (c).

Članak 5.

Isprave vozača

1. U okviru područja primjene ovog Sporazuma i tijekom cijelog njegova trajanja, svaka stranka izuzima imatelje isprava vozača koje je izdala druga stranka od obveze posjedovanja međunarodne vozačke dozvole, kako je utvrđeno u konvencijama o cestovnom prometu sklopljenima u Ženevi 1949. i 1968. u Beču.

2. Ukrajina obavješćuje Europsku uniju i njezine države članice o svim mjerama koje je poduzela nakon 23. veljače 2022. kako bi produljila administrativnu valjanost isprava vozača koje je Ukrajina izdala.

3. Stranke surađuju kako bi spriječile i suzbile prijevare i krivotvorenje isprava vozača. U tu svrhu i ne dovodeći u pitanje relevantna pravila o zaštiti osobnih podataka, nadležna tijela Ukrajine dostavljaju relevantne informacije nadležnim tijelima Europske unije i njezinih država članica putem internetskog portala kojim upravljaju nadležna tijela Ukrajine ili preuzimanjem podataka iz elektroničkih vozačkih dozvola koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim zakonodavstvom.

Ako nadležna tijela Europske unije i njezinih država članica ne mogu pristupiti relevantnim informacijama odgovarajućim elektroničkim putem, nadležna tijela Ukrajine dostavljaju relevantne informacije nadležnim tijelima Europske unije i njezinih država članica na drugi odgovarajući način.

Članak 6.

Trajanje

1. Ovaj Sporazum primjenjuje se do 30. lipnja 2023.
2. Najkasnije tri mjeseca prije isteka Sporazuma stranke se savjetuju kako bi procijenile potrebu za njegovim produljivanjem. U tu se svrhu stranke savjetuju u okviru Zajedničkog odbora kako je utvrđeno u članku 7. stavku 2.

Članak 7.

Zajednički odbor

1. Osniva se Zajednički odbor. On nadzire i prati primjenu i provedbu ovog Sporazuma te periodično preispituje funkcioniranje ovog Sporazuma s obzirom na njegove ciljeve.
2. Zajednički odbor saziva se na zahtjev jednog od supredsjedatelja. Zajednički odbor također se saziva najkasnije tri mjeseca prije isteka Sporazuma kako bi procijenio i odlučio o potrebi za produljenjem ovog Sporazuma u skladu s člankom 6. stavkom 2. Zajednički odbor donosi odluku o takvom produljenju, uključujući prema potrebi o njegovu trajanju, u skladu sa stavkom 5. ovog članka.

3. Zajednički odbor čine predstavnici stranaka. Predstavnici država članica Europske unije mogu prisustvovati sastancima Zajedničkog odbora kao promatrači.
4. Zajedničkim odborom naizmjenice predsjedaju predstavnik Europske unije i predstavnik Ukrajine.
5. Zajednički odbor odluke donosi konsenzusom stranaka. Te su odluke obvezujuće za stranke, koje poduzimaju sve potrebne mjere za njihovu provedbu.
6. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 8.

Rješavanje sporova ^(?)

U slučaju spora između stranaka u vezi s tumačenjem i primjenom ovog Sporazuma, odredbe glave IV. poglavlja 14. Sporazuma o pridruživanju primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 9.

Ispunjavanje obveza

1. Svaka je stranka u potpunosti odgovorna za poštovanje svih odredbi ovog Sporazuma.
2. Svaka stranka osigurava poduzimanje svih potrebnih mjera za provedbu odredaba ovog Sporazuma, uključujući njihovo poštovanje na svim razinama vlasti, kao i od strane osoba koje izvršavaju delegirane javne ovlasti. Svaka stranka djeluje u dobroj vjeri kako bi osigurala postizanje ciljeva utvrđenih u ovom Sporazumu.
3. Ovaj je Sporazum poseban sporazum u smislu članka 479. stavka 5. Sporazuma o pridruživanju. Stranka može poduzeti odgovarajuće mjere u vezi s ovim Sporazumom u slučaju posebno teškog i znatnog kršenja bilo koje od obveza iz članka 2. Sporazuma o pridruživanju kao ključnih elemenata, čime bi se ugrozio međunarodni mir i sigurnost što bi zahtijevalo trenutnu reakciju. Takve odgovarajuće mjere poduzimaju se u skladu s člankom 478. Sporazuma o pridruživanju.

Članak 10.

Zaštitne mjere

1. Svaka stranka može poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere ako smatra da prijevoz koji obavljaju prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta iz druge stranke predstavlja prijetnju sigurnosti na cestama. Zaštitne mjere poduzimaju se uz potpuno poštovanje međunarodnog prava te moraju biti razmjerne i ograničene u pogledu njihova područja primjene i trajanja na ono što je nužno za ispravljanje stanja ili održavanje ravnoteže ovog Sporazuma. Prednost se daje onim mjerama koje najmanje ometaju funkcioniranje ovog Sporazuma.
2. Predmetna stranka prije početka savjetovanja obavješćuje drugu stranku o poduzetim mjerama i dostavlja sve relevantne informacije.
3. Stranke odmah započinju savjetovanje unutar Zajedničkog odbora radi pronalaženja uzajamno prihvatljivog rješenja.
4. Sve mjere poduzete u skladu s uvjetima iz ovog članka suspendiraju se čim je stranka koja je počinila pogrešku usklađena s odredbama ovog Sporazuma ili čim prestane postojati prijetnja sigurnosti na cestama.

^(?) Kako bi se izbjegle dvojbe, ni ovaj članak ni ovaj Sporazum ne tumače na način da se njima dodjeljuju prava ili određuju obveze na koje se moguće izravno pozivati pred domaćim sudovima stranaka.

Članak 11.

Teritorijalno područje primjene

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na području na kojem se primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije i pod uvjetima utvrđenima u tim ugovorima te, s druge strane, na državnom području Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica.

Primjena Sporazuma suspendirana je u onim područjima u kojima Vlada Ukrajine ne izvršava stvarnu kontrolu.

Članak 12.

Raskid

1. Svaka stranka može, u bilo koje vrijeme, dati pisanu obavijest diplomatskim kanalima drugoj stranci o svojoj odluci da raskine ovaj Sporazum. Sporazum se raskida dva tjedna nakon takve obavijesti o raskidu, osim ako podnositelj u obavijesti navede da raskid stupa na snagu na kasniji datum. U potonjem slučaju datum može biti najkasnije dva mjeseca od datuma obavijesti.
2. Prijevoznicima u cestovnom prijevozu tereta čije se vozilo zatekne na području druge stranke nakon isteka ovog Sporazuma dopušta se tranzit preko državnog područja te stranke kako bi se vratili na područje stranke u kojoj imaju poslovni nastan.
3. Podrazumijeva se da datum obavijesti iz stavka 1. znači datum dostavljanja obavijesti drugoj stranci.
4. Istek na temelju članka 6. ili raskid ovog Sporazuma na temelju stavka 1. ovog članka ne smije imati učinak ograničavanja uvjeta za pristup tržištu usluga cestovnog prijevoza između stranaka u usporedbi sa stanjem na dan prije stupanja na snagu ovog Sporazuma. U tu svrhu, u nedostatku naknadnog sporazuma između stranaka, prava pristupa tržištu utvrđena na temelju bilateralnih sporazuma koji na taj dan postoje između država članica Europske unije i Ukrajine ponovno se primjenjuju od datuma isteka ili raskida ovog Sporazuma.

Članak 13.

Stupanje na snagu i privremena primjena

1. Stranke ratificiraju ili odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim postupcima. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kad stranke jedna drugu obavijeste o završetku svojih unutarnjih pravnih postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Neovisno o stavku 1., Unija i Ukrajina suglasne su privremeno primjenjivati ovaj Sporazum od datuma njegova potpisivanja.
3. Za potrebe relevantnih odredaba ovog Sporazuma, svako upućivanje u takvim odredbama na „datum stupanja na snagu ovog Sporazuma” tumači se kao „datum od kojeg se ovaj Sporazum privremeno primjenjuje” u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Sastavljeno u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i ukrajinskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

U POTVRDU TOGA, niže potpisani opunomoćenici, upisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Съставено в Лион на двадесет и девети юни две хиляди двадесет и втора година.

Hecho en Lyon, el veintinueve de junio de dos mil veintidós.

V Lyonu dne dvacátého devátého června dva tisíce dvacet dva.

Udfærdiget i Lyon, den niogtyvende juni to tusind og toogtyve.

Geschehen zu Lyon am neunundzwanzigsten Juni zweitausendzweiundzwanzig.

Kahe tuhanda kahekümne teise aasta juunikuu kahekümne üheksandal päeval Lyonis.

Έγινε στη Λυών, στις είκοσι εννέα Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι δύο.

Done at Lyon on the twenty-ninth day of June in the year two thousand and twenty two.

Fait à Lyon, le vingt-neuf juin deux mille vingt-deux.

Arna dhéanamh i Lyon, an naoú lá is fiche de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a dó.

Sastavljeno u Lyonu dvadeset i devetog lipnja godine dvije tisuće dvadeset i druge.

Fatto a Lione, addì ventinove giugno duemilaventidue.

Lionā, divi tūkstoši divdesmit otrā gada divdesmit devītajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt antrų metų birželio dvidešimt devintą dieną Lione.

Kelt Lyonban, a kétezerhuszonkettedik év június havának huszonkilencedik napján.

Magħmul f'Lyon, fid-disgħa u ghoxrin jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u tnejn u għoxrin.

Gedaan te Lyon, negenentwintig juni tweeduizend tweeëntwintig.

Sporządzono w Lyonie dnia dwudziestego dziewiątego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego drugiego.

Feito em Lião, em vinte e nove de junho de dois mil e vinte e dois.

Íntocmit la Lyon, la douăzeci și nouă iunie două mii douăzeci și doi.

V Lyone dvadsiateho deviateho júna dvetisícdvadsaťdva

V Lyonu, devetindvajsetega junija dva tisoč dvaindvajset.

Tehty Lyonissa kahdentenkymmenentenäyhdeksäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkaksi.

Som skedde i Lyon den tjugonionde juni tjugohundratjugotvå.

Вчинено в м.Лион двадцять дев'ятого червня дві тисячі двадцять другого року.

За Европелскиот савез
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Evropsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
Für Europäische unionen
За Європейський Союз

За Україна
Por Ucraina
Za Ukrajinu
For Ukraine
Für die Ukraine
Ukraina nimel
Για την Ουκρανία
For Ukraine
Pour l'Ukraine
Thar ceann na hÚcráine
Za Ukrajinu
Per l'Ucraina
Ukrainas vārdā
Ukrainas vardu
Ukraina részéről
Għall-Ukrajna
Voor Oekraïne
W imieniu Ukrainy
Pela Ucrânia
Pentru Ucraina
Za Ukrajinu
Za Ukrajinu
Ukrainan puolesta
På Ukrainas vägnar
За Україну

